

UNIONIN TILA
2018

Eurooppalaisten henkilötietojen suojeleminen vaaleissa

#SOTEU

12. syyskuuta 2018

”Haluan, että eurooppalaiset voivat tehdä poliittiset valintansa ensi toukokuussa oikeudenmukaisissa, turvallisissa ja läpinäkyvissä EU-vaaleissa. Vaikuttamisen ja manipuloinnin riski nykyisessä internetmaailmassa on suurempi kuin koskaan aikaisemmin. On aika muuttaa vaalisääntöämme vastaamaan digiajan vaatimuksia eurooppalaisen demokratian suojelemiseksi.”

Jean-Claude Juncker, 12. syyskuuta 2018

Puolueet käyttävät yhä enemmän henkilötietoja kansalaisten tavoittamiseen sosiaalisessa mediassa vaaliaikoina. Cambridge Analytican tapaus osoittaa, mitä riskejä modernista teknologiasta voi aiheutua vaaliprosessille. Komissio on tänään antanut ohjeet siitä, miten EU:n nykyisiä sääntöjä olisi käytettävä tämän kysymyksen ratkaisemiseksi ja vaaliprosessin oikeudenmukaisuuden takaamiseksi. Tämä on tärkeää erityisesti vuonna 2019 järjestettävien Euroopan parlamentin vaalien alla.

EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa, jota alettiin soveltaa toukokuussa 2018, vahvistetaan selkeät säännöt siitä, miten kaikkien vaaleihin osallistuvien toimijoiden on hoidettava tehtävänsä ja noudatettava uusia tietosuojasääntöjä.

Poliittisia puolueita ja säätiöitä koskevat velvoitteet

Poliittiset puolueet ja säätiöt ovat rekisterinpitäjiä, koska ne päättävät, miksi ja miten henkilötietoja käsitellään.

SUOSITELTAVAA:

- ☁ Valitse **asianmukainen oikeusperusta**, jonka perusteella henkilöiden tietoja käsitellään, ja kiinnitä huomiota arkaluonteisten tietojen käsittelyä koskeviin erityisedellytyksiin.
- ☁ Varmista, että käyttämäsi järjestelmät ovat **turvallisia**. Jos tapahtuu tietoturvaloukkaus, ilmoita siitä asianomaisille henkilöille viipymättä.
- ☁ Ilmoita henkilöille, kun heidän tietojensa käsittely alkaa, ja myös silloin kun tiedot kerätään kolmansilta.
- ☁ Varmista, että käsittelemäsi tiedot pitävät paikkansa, erityisesti silloin kun tiedot kootaan eri lähteistä.
- ☁ Jos käytät **kolmannen osapuolen** – kuten data-analyysiyrityksen – palveluja, tarkista, onko siltä saadut tiedot hankittu laillisesti.

VÄLTETTÄVÄÄ:

- ☁ Älä käsittele henkilötietoja, jos kyseiset henkilöt ovat antaneet tietonsa muuhun **tarkoitukseen** kuin tiettyjä vaaleja varten.
- ☁ Älä anna kattavia **käyttöoikeuksia** hallussasi oleviin henkilötietoihin. Tarkista, kuka organisaatiossasi pääsee tutustumaan tietoihin ja missä perustelluissa tarkoituksissa.

Data-analyysirytykset/datanvälittäjärytykset

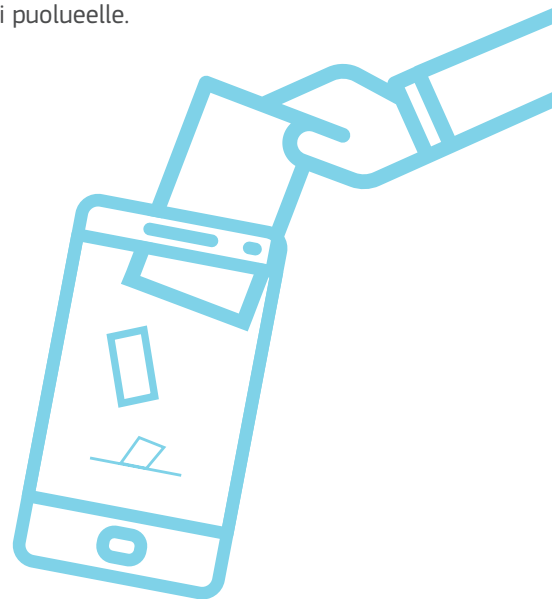
Data-analyysirytykset/datanvälittäjärytykset ovat joko rekisterinpitäjiä tai henkilötietojen käsittelijöitä riippuen siitä, missä määrin ne määräävät tietojen käsittelystä. Esimerkiksi jos data-analyysirytykset käsittelee henkilötietoja puolueen pyynnöstä, se on tietojen käsittelijä.

SUOSITELTAVAA:

- ☁ Valitse **asianmukainen oikeusperusta**, jonka perusteella henkilötietoja käsitellään.
Seuraava teksti pätee vain, jos data-analyysirytyks/ datanvälittäjärytyks on rekisterinpitäjä.
- ☁ Jos käsittelet **arkaluontoisia tietoja** (jotka koskevat esim. etnistä alkuperää), sinun on saatava siihen suostumus kyseiseltä henkilöltä tai sovellettava muita yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisia poikkeuksia.
- ☁ Varmista, että käyttämäsi järjestelmät ovat **turvallisia**. Jos tapahtuu tietoturvaloukkaus, ilmoita siitä asianomaisille henkilöille viipymättä.
- ☁ Jos yhdistät erilaisia **tietokokonaisuuksia**, varmista, että se tehdään oikein ja laillisesti.
Viimeinen kohta pätee vain, jos data-analyysirytyks/ datanvälittäjärytyks on rekisterinpitäjä.
- ☁ Auta **kolmansia osapuolia**, joiden kanssa teet yhteistyötä (kuten puolueita), jos ne tarvitsevat apua esimerkiksi laatiessaan tietosuojaa koskevaa vaikutustenarviointia.

VÄLTETTÄVÄÄ:

- ☁ Älä käsittele henkilötietoja, jos kyseiset henkilöt ovat antaneet tietonsa muuhun **tarkoitukseen** kuin tiettyjä vaaleja varten.
- ☁ Ilmoita henkilöille kunkin tietojenkäsittelyn tarkoituksesta, erityisesti silloin, kun myyt tiedot kolmannelle osapuolelle – esimerkiksi puolueelle.

Kansalliset vaaliviranomaiset

Kansalliset vaaliviranomaiset ovat **rekisterinpitäjiä**, sillä ne valvovat vaalirekisteriä.

SUOSITELTAVAA:

Laadi tietosuojaa koskeva **vaikutustenarviointi** riskien arvioimiseksi ennen kuin henkilötietojen käsittely aloitetaan. Yleensä tietojenkäsittelyn **oikeusperustana** on oikeudellisen veloitteen täyttäminen tai lainsäädäntöön perustuvan yleisen edun mukaisen tehtävän suorittaminen.

Sosiaalisen median alustat

Sosiaalisen median alustat ovat rekisterinpitäjiä, koska henkilötietojen käsittely tapahtuu alustoissa.

SUOSITELTAVAA:

- ☁ Valitse **asianmukainen oikeusperusta**, jonka perusteella henkilötietoja käsitellään.
- ☁ Jos käsittelet **arkaluontoisia tietoja** (jotka koskevat esim. etnistä alkuperää), sinun on saatava siihen suostumus kyseiseltä henkilöltä tai sovellettava muita yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyjä poikkeuksia.
- ☁ Anna henkilöiden käyttöön riittävät mahdollisuudet **hallita käyttäjäasetuksiaan**, jotta he voivat käyttää oikeuksiaan tehokkaasti, esimerkiksi silloin, kun he pyytävät tietojensa korjaamista tai poistamista.
- ☁ Varmista, että käyttämäsi järjestelmät ovat **turvallisia**, ja jos tapahtuu tietoturvaloukkaus, ilmoita siitä asianomaisille henkilöille viipymättä.

VÄLTETTÄVÄÄ:

- ☁ Älä jaa tietoja **kolmansien osapuolten**, esimerkiksi data-analyysirytyksen, kanssa, paitsi jos käyttäjät ovat antaneet siihen suostumuksensa.
- ☁ Jos jaat käyttäjätietoja kolmansien osapuolten kanssa, mainitse tämä selvästi alustasi ehdoissa.